

LUNDS
UNIVERSITET

INSTITUTIONEN FÖR PSYKOLOGI

***Arbetet bortom den administrativa
närvarorapporteringen***

En kvantitativ studie om huruvida attityd och motivation predicerar niondeklassares skolnärvaro

***Work Beyond the Administrative Attendance
Reporting***

A Quantitative Study on Whether Attitude and Motivation Predict Ninth Grader's School Attendance

Belma Dzamastagic

Florina Lajqi

Kandidatuppsats HT 2021

Handledare: Yunhwan Kim

Abstract

A lack of attendance for students may mean a risk of failure in school and thus also of negative consequences in later stages of life. Therefore, attendance is an important part of students schooling, more specifically an important prerequisite for a successful schooling. The current study aimed to investigate whether ninth-graders' attitude to school and motivation can predict their school attendance using Theory of Planned Behavior and Self-determination theory. Furthermore, it aimed to investigate which of the variables that constitute attitude and motivation most strongly predict attendance. The goal of the current study was to create a basis for further discussion and work with students' attendance in school. To investigate this, a questionnaire survey was designed using already designed Likert scales. The dependent variable, attendance, was measured on a self-constructed scale. The survey's respondents consisted of 315 ninth graders in elementary schools in Sweden. Thereafter, the collected data were analyzed with binary regression analyses. The results indicate that attitude towards school predicts attendance, where the attitude towards teachers was the strongest one. Motivation, on the other hand, partly predicts attendance, and amotivation was the variable that predicted attendance the strongest.

Key words: attendance, school attitudes, motivation, Theory of Planned behavior, Self-Determination Theory

Sammanfattning

En bristande närvaro kan för elever komma att innebära en risk för misslyckande i skolan och därmed även till negativa konsekvenser i senare livsskeden. Därför är närvaro en viktig del av elevers skolgång, mer specifikt en viktig förutsättning för en framgångsrik skolgång. Syftet med studien är att undersöka huruvida niondeklassares attityd till skolan samt motivation predicerar deras skolnärvaro utifrån Theory of Planned Behavior och Self-determination theory. Vidare är syftet även att undersöka vilken av de variabler som utgör attityd respektive motivation som starkast predicerar närvaro. Målet med detta är att skapa ett underlag för vidare diskussion och arbete med elevers närvaro i skolan samt främjandet av den. Studiens metod för att undersöka detta bestod av en enkätundersökning, som utformades med hjälp av redan utformade likertskalor. Den beroende variabeln, närvaro, mättes med en egenkonstruerad skala. Enkätundersökningen besvarades av 315 elever i nionde klass på grundskolor i Sverige. Därefter analyserades den insamlade datan genom binära regressionsanalyser. Resultatet visar att attityd till skolan predicerar närvaro, där attityden till lärare var starkast. Motivation var däremot delvis predicerande av närvaro, där amotivation var den variabel som starkast predicerade närvaro.

Nyckelord: närvaro, attityder till skolan, motivation, Theory of Planned Behavior, Self-Determination Theory

Arbetet bortom den administrativa närvarorapporteringen

År 2016 hade cirka 20 000 elever i Sverige en risk för skolmisslyckande och framtida utanförskap på grund av deras ogiltiga frånvaro utifrån Skolinspektionens nationella kartläggning (Skolinspektionen, 2016). Närvaron är därför en viktig del av en framgångsrik skolgång, då det förutsätter inläring och högre prestation samt undviker risken för psykisk ohälsa och arbetslöshet (Skolverket, 2021). Rapporten *Skolans tomma stolar* (Öhman, 2016) uppskattar utifrån deras undersökning en hög frånvaro på över 70 000 elever i hela Sverige, varav cirka 18 000 elever uppskattas ligga på en frånvaro på över 20%. Genomsnittsfrånvaron uppskattas ligga på 10-19% för ungefär 11 000 elever i årskurs nio, vilket motsvarar cirka 2–4 veckor eller en halv till en heldag per vecka (Öhman, 2016). Det innebär att ett arbete med elevers närvaro är aktuellt, då statistiken visar på att det råder hög frånvaro bland grundskoleelever i Sverige.

Arbetet med frånvarorapporteringen på skolor och i kommuner har enligt Skolinspektionen (2016) förbättras sedan 2009. Det vill säga att arbetet med att rapportera närvaro och frånvaro har blivit bättre genom åren, vilket möjliggör en tidig kännedom om elevens frånvaro och därmed kan minska risken för att denna blir omfattande. Däremot behöver utvecklingen i arbetet utöver de administrativa rutinerna, såsom närvarorapportering, förbättras och utvecklas (Skolinspektionen, 2016). Det kvarstår därmed ett arbete med de elever som, trots tidig upptäckt av frånvaromönster, löper stor risk till en omfattande frånvaro.

Genom att se om det finns ett samband mellan attityd, motivation och närvaro kan ett underlag erhållas för att arbeta vidare med elevers närvaro i skolan. Den aktuella studien syftar till att visa att det inte enbart bör fokuseras på den akademiska prestationen som det gjorts i den befintliga litteraturen, utan också närvaron som förutsätter denna. Det kommer därför i denna studie fokuseras på närvaro bortom de administrativa rutinerna, och rikta uppmärksamheten mot hur elevers attityd till skolan och motivation påverkar deras närvaro. Målet med detta är att bidra med underlag för att vidare arbeta med elevers attityd till skolan och motivation, och på så sätt främja deras närvaro för att uppnå en framgångsrik skolgång.

Teori

För den aktuella studien tillämpas två teorier, då studien ämnar undersöka hur både attityd och motivation påverkar närvaro. För att undersöka relationen mellan attityd och närvaro kommer Theory of Planned Behavior (TPB) att användas. Vidare kommer Self-determination theory (SDT) appliceras för att undersöka relationen mellan motivation och närvaro.

Theory of Planned Behavior. Med Theory of Planned Behavior (TPB) kan det förstås hur attityder och beteende är kopplade till varandra och hur de kan användas för att förklara specifika beteenden. Den centrala faktorn i TPB är individens intention att utföra ett beteende (Ajzen, 1991; Holt et al., 2015). Intentionen är en indikator på hur villiga människor är att utföra ett beteende och Ajzen (1991) menar att ju starkare ens intention är att engagera sig i ett beteende, desto större sannolikhet är det att beteendet kommer att ske. Vidare förklarar TPB intentionen att utföra ett beteende utifrån tre olika faktorer: uppfattad kontroll över beteendet, subjektiva normer och attityder (Ajzen, 1991; Holt et al., 2015).

Uppfattad kontroll över beteendet. Att ha uppfattad kontroll över beteendet innebär att personen i fråga uppfattar hur lätt eller svårt det är att utföra beteendet. Det är även betydelsefullt om personen har självförtroendet att faktiskt utföra beteendet, då det är mer fördelaktigt om den tror på att de kan utföra det än om personen tvivlar på sin förmåga (Ajzen, 1991). Den uppfattade kontrollen över ens beteende har med andra ord att göra med huruvida en känner att den har förmågan att utöva beteendet. Detta gäller oavsett vilka hinder och/eller möjligheter som ligger utanför individens kontroll (Holt et al., 2015).

Subjektiva normer. Subjektiva normer definieras i teorin som den upplevda sociala pressen att utföra eller inte utföra ett beteende (Ajzen, 1991; Holt et al., 2015). Den sociala pressen kan till exempel innefatta familj eller vänner, och deras åsikter kring beteendet, som i sin tur påverkar individens intention att utföra ett beteende. Ett exempel är om ens klasskamrater har negativa åsikter om skolan. Trots att individen tycker att skolan är rolig kan den sociala pressen och normerna omkring den påverka hur den tänker och därmed ge av ett annorlunda beteende.

Attityd. Attityd definieras enligt Ajzen (1991) som den positiva eller negativa värderingen eller uppfattningen av beteendet i fråga, det vill säga attityden individen har till själva beteendet. Det centrala i denna faktor är reflektionen kring betydelsen av vad beteendet kan leda till, och om beteendet leder till något positivt eller negativt (Ajzen, 1991; Holt et al., 2015). En attityd kan exempelvis vara om individen gillar skolan, eller om den värderar skolan positivt.

Ajzen (1991) menar att en generell tumregel är ju mer fördelaktig attityden och den subjektiva normen är i relation till beteendet, och ju större uppfattad kontroll över beteendet, desto starkare är individens intention att utföra beteendet. Däremot beror det på vilket beteende som undersöks, då det i vissa fall kan visa att enbart en faktor har en signifikans på intentionen, och ibland alla tre (Ajzen, 1991). I den aktuella studien är syftet att

undersöka om attityd kan predicera beteendet att närvara i skolan. För detta kommer enbart faktorn ”Attityd” att appliceras från TPB, då den är mest relevant för studiens syfte.

Self-determination theory. Self-determination theory (SDT) är en teori som menar att alla människor har ett fundamentalt psykologiskt behov av att vara kompetenta, autonoma och relaterade till andra (Deci & Ryan, 2012). Dessa behov kan även påverkas av sociala kontexter, som familj, vänner eller arbetsgrupp, som i sin tur har inflytande på vilken motivationstyp individen har. Beroende på vilken motivationstyp individen har, kan dennes mående och effektivitet också påverkas. Teorin tar därmed inte enbart hänsyn till individens egen motivation, utan även den sociala kontexten som individen befinner sig i (Deci & Ryan, 2012). I SDT urskiljs tre olika motivationstyper: intern (intrinsic), extern (extrinsic) och amotivation (Deci & Ryan, 2012).

Intern motivation. Om en individ har intern motivation innebär det att den utför en aktivitet för egen njutning och intresse. Att den gör aktiviteten ses som en belöning och härleds primärt från upplevd autonomi, kompetens och i vissa fall även från relation till andra (Deci & Ryan, 2012). För denna studie kan exempelvis eleverna ha intern motivation om de finner njutning och intresse i att lära sig nya saker i skolan (Vallerand et al., 1992). Vidare består intern motivation av tre olika typer: *intrinsic motivation to know*, *intrinsic motivation toward accomplishment* och *intrinsic motivation to experience stimulation*.

Intrinsic motivation to know (IMK). Denna typ av intern motivation menar att individen utför en aktivitet för tillfredsställelsen och njutningen som den upplever när den lär sig något, eller när den utforskar något nytt (Vallerand et al., 1992). Exempelvis drivs elever av njutningen att läsa en bok då de lär sig något nytt.

Intrinsic motivation toward accomplishment (IMA). Vallerand och kollegor (1992) menar att den andra typen av intern motivation beskriver individer som utför en aktivitet för tillfredsställelsen som de upplever när de försöker uppnå något. Till exempel när elever gör mer än vad som behövs och förväntas av dem på skolarbeten.

Intrinsic motivation to experience stimulation (IMS). Den sista typen av intern motivation förekommer hos individer som utför en aktivitet för själva upplevelsen, till exempel att det är spännande att läsa en bok eller roligt att göra läxor (Vallerand et al., 1992).

Extern motivation. Om en individ har extern motivation utför den en aktivitet för att det har en separat konsekvens, såsom en belöning eller bestraffning (Deci & Ryan, 2012). Den externa motivationen kontrolleras dessutom av andra människor för att individen

känner press att utföra en aktivitet. Det finns tre varianter av extern motivation: *external regulation*, *introjected* och *identified regulation*.

External regulation (EME). Den första typen menar att individen utför ett beteende eller en aktivitet för att få belöning eller undvika bestraffning som kontrolleras av externa agenter. Ett exempel på EME är när elever studerar inför ett prov eller skolarbete för att deras föräldrar tvingar dem till det (Vallerand et al., 1992). Däremot menar även Deci och Ryan (2012) att människor har en benägenhet att internalisera beteenden som är av betydelse för andra i deras omgivning. Till exempel kan barnets föräldrar visa att de tycker en aktivitet är viktig för att föräldrarna själva utför den, vilket i sin tur gör att barnen sedan internaliserar värdet i det beteendet.

Introjected regulation (EMIN). Denna form av extern motivation menar att individens självkänsla är beroende av externa konsekvenser. Det innebär att individens självkänsla ökar när den får belöningar, för den ser det som att den har gjort bra ifrån sig (Deci & Ryan, 2012). Tvärtemot betyder det att individen får sämre självkänsla om den inte gör bra ifrån sig, då den känner sig som mindre värd och som en besvikelse. Till exempel lägger individen värde i hur den presterar i skolan, det vill säga att deras självkänsla beror på prestationen. Dessutom är motivationen inte stabil och är antingen svagt relaterat eller inte alls relaterat till långsiktiga engagemang och prestationer (Deci & Ryan, 2012). En elev kan styras av EMIN om de studerar inför prov eller skolarbeten för att det är vad ”bra studenter” bör göra (Vallerand et al., 1992).

Identified regulation (EMID). När individen förstår och accepterar betydelsen i en aktivitet för sin egen skull talas det om EMID. Det betyder med andra ord att individen identifierar sig med värdet av beteendet för sin egen skull (Deci & Ryan, 2012). När en elev till exempel kommit att acceptera betydelsen i en aktivitet, studerar denne inför ett prov eller ett skolarbete för att det är viktigt för dem själva (Vallerand et al., 1992).

Amotivation. En tredje typ av motivation som beskrivs i SDT är amotivation (AM), som menar att individer är varken externt eller internt motiverade (Vallerand et al., 1992). De upplever att deras beteende orsakas av yttre krafter som är utom deras kontroll, vilket leder till att de ifrågasätter sig själva varför de utför beteendet. Det kan i sin tur leda till att de eventuellt slutar delta i akademiska aktiviteter (Vallerand et al., 1992).

Konceptet med SDT är komplext då en individ kan drivas av både intern och extern motivation, beroende på vilken situation det gäller (Deci & Ryan, 2012). Det skiljer sig även på hur externa och interna mål ser ut. Externa mål manifesterar sig i rikedom, att vilja vara känd eller att ha en bra image, medan interna mål rör sig om personlig utveckling, att

utveckla meningsfulla relationer och att bidra med något till samhället. Ännu viktigare för denna studie är att externa mål i större utsträckning är kopplade till sämre psykologisk hälsa såsom lägre självkänsla, depression och ångest (Deci & Ryan, 2012).

Tidigare forskning

Attityd och närvaro. I relation till studiens teorier har tidigare forskning kommit fram till att, vad gäller TPB och närvaro, är studenter med en positiv attityd 30% mer benägna att ha en hög intention att närvara på lektioner (Skoglund et al., 2020). Tidigare forskning har även funnit bevis för att TPB är användbar för att predicera närvaro, då det fanns en signifikant association mellan attityder, subjektiva normer samt uppfattad kontroll och närvaro (Hollett et al., 2020).

Tidigare forskning påvisar att elevers attityd till skolan kan påverkas av olika faktorer. Bland annat har det visat sig att elevers attityd till skolan kan påverkas positivt av deras omgivning, genom att de på så sätt blir mindre motvilliga till skolan (Seker, 2011). Det vill säga att elever har positiva attityder till skolan när de får stöd från sin familj, och när det finns positiva attityder runt dem (Seker, 2011). När eleverna inte har tråkiga lektioner och när lärarens undervisning är bra, ökar även elevens positiva attityd till skolan (Seker, 2011). Vilken inlärningsstil som används kan också påverka elevens attityd, till exempel om den är motiverande eller tråkig (Massingham & Herrington, 2006). Tidigare forskning konstaterar dessutom att det inte finns några direkta effekter av interaktionen mellan lärare och elever på elevers frånvaro (Lerang et al., 2019).

Elevens beslut att närvara på lektioner kan påverkas av olika faktorer, såsom sjukdom, arbete, att vara upptagen med annat, att vara uttråkad och läraren (Massingham & Herrington, 2006). Vilket pedagogiskt tillvägagångssätt som används och studentens uppfattning av lektionens nytta kan också ha en påverkan (O'Sullivan et al., 2014). Det indikerar att den största orsaken till om eleven närvarar eller inte är delvis dennes attityd till att lära sig.

I relation till attityd har tidigare forskning även visat att om man värderar målen med skolan kan det ses som en nödvändighet att vara motiverad och att använda sig av självreglerings-strategier för att uppnå dessa mål (McCoach & Siegle, 2003). De studenter som inte värderar målen med skolan kommer vara mindre benägna att anstränga sig för att faktiskt uppnå dem. Detta blir relevant för denna studie då resultaten från McCoach och Siegle (2003) förklarar hur en beter sig ifall den värderar eller inte värderar målen med skolan, och ifall detta kan påverka beteendet att närvara.

Vilken slags målorientering eleven har kan också komma att påverka närvaron, då de elever som helst undviker att göra uppgifter, som dessutom har lägre grad av motivation och lägre nivå av akademisk prestation, har en signifikant association med frånvaro (Lerang et al., 2019). Vidare är de elever som är mer engagerade i skolan mindre frånvarande, medan elever som är prestationsorienterade är mer frånvarande. Målinriktning spelar därmed en betydelsefull roll vad gäller att främja ett adaptivt beteende i en akademisk kontext, men även i den personliga och akademiska utvecklingen hos unga elever (Usán & Bordás, 2020).

Tidigare studier undersöker TPB i relation till enskilda ämnesklasser på universitetet. Detta har inte gjorts tidigare på specifikt niondeklassare på grundskolor i Sverige, vilket är den målgrupp den aktuella studien ämnar att undersöka. Årskurs nio är avgörande för antagning till gymnasiet, vilket är nästa steg för att komma vidare i sin skolgång, och därför är detta fokus viktigt att undersöka. Samtidigt väljer studenter på universitet självmant att studera, medan det i grundskolan råder skolplikt.

Den befintliga litteraturen indikerar att lärare kan påverka elevens attityd till skolan, men även att interaktionen mellan lärare och elever inte har någon påverkan på frånvaro. Eftersom lärare utgör en omfattande del av elevers skolgång, är det därmed viktigt att undersöka hur dessa inverkar på elevernas vilja att närvara och därför kommer elevens attityd till lärare att vara en faktor som undersöks i den aktuella studien.

Vidare visar tidigare forskning hur värderingar av mål kan påverka elevers självreglerings-strategier för deras akademiska prestation, men detta har inte undersökts vad gäller närvaro. Som tidigare nämnt är närvaro en viktig förutsättning för en framgångsrik skolgång. Det är därför betydelsefullt att se hur dessa självreglerande strategier kan uppnås för att eleven ska närvara, vilket kan undersökas genom hur elever värderar mål.

Baserat på tidigare forskning vill denna studie bidra med en djupare förståelse gällande niondeklassares attityd till skolan och deras skolnärvaro. Då det finns en lucka i litteraturen gällande attityd till skolan och närvaro, ämnar studien till att fylla denna lucka och bidra med en ökad kunskap om hur elevers attityd kan påverka deras vilja att närvara och därmed påverka deras skolgång.

Motivation och närvaro. Tidigare forskning har visat att det finns ett samband mellan motivation och akademisk prestation (Corpus & Wormington, 2014; Lemos & Veríssimo, 2014). Corpus och Wormington (2014) fann bland annat att elever med högre intern motivation presterade bättre akademiskt än elever med enbart hög extern motivation

och elever med en blandning av både hög intern och extern motivation. Elever med hög intern motivation presterade även bättre över tid (Corpus & Wormington, 2014).

Det har även visat sig finnas en signifikant positiv korrelation mellan intern motivation och akademisk prestation i årskurs 3–6, men i årskurs 4 förekommer också en signifikant korrelation mellan extern motivation och akademisk prestation (Lemos & Veríssimo, 2014). Däremot visar tidigare forskning att både intern och extern motivation ligger till grund för elevers prestation, då eleverna utför läxor för att lyda läraren samtidigt som de vill lära sig i skolan för att de är nyfikna (Lemos & Veríssimo, 2014).

Tidigare forskning har även visat att livsstilsfaktorer har en större påverkan på närvaro, men att motivationella faktorer hade större påverkan på det faktiska deltagandet på lektioner (Massingham & Herrington, 2006). Det gäller till exempel om en tycker att lektionerna är tråkiga eller att de kan klara kursen utan att delta på lektionerna.

Hollett med kollegor (2020) har visat att, till skillnad från TPB, är SDT inte en lika användbar teori för att predicera närvaro. Vidare undersöker tidigare forskning inte SDT och närvaro i samma utsträckning som TPB och närvaro (Skoglund et al., 2020; Hollett et al., 2020). Denna brist på tidigare forskning gällande SDT och närvaro innebär att denna studie kan bidra med kunskap om huruvida SDT kan predicera närvaro hos niondeklassare i Sverige. Eftersom det dessutom finns ett kunskapsgap i tidigare forskning gällande specifikt intern samt extern motivation och närvaro, ämnar därför denna studie till att försöka fylla detta gap och samtidigt utöka förståelsen till relationen mellan motivation och närvaro. Det är betydelsefullt att undersöka motivation i relation till närvaro då tidigare forskning har visat att denna relation finns mellan motivation och akademisk prestation. Då närvaro är en förutsättning för en framgångsrik akademisk prestation, är det därför av stor vikt att undersöka om motivation kan förutsätta närvaro.

Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att undersöka elevers attityd till skolan i nionde klass med TPB, och huruvida denna attityd kan predicera deras närvaro. Studien syftar även till att med SDT undersöka huruvida motivation kan predicera deras närvaro. Vidare syftar studien till att undersöka vilken aspekt av attityd respektive motivation som starkast predicerar närvaro.

Målet med studien är att skapa underlag för vidare diskussion kring den frånvaro som råder bland elever i Sverige. Detta för att möjliggöra ett fortsatt arbete med att främja närvaron och även minska frånvaro utifrån ett annat perspektiv, det vill säga med fokus på attityd respektive motivation.

Utifrån studiens syfte har fyra frågeställningar formulerats för att undersöka sambandet mellan elevers attityder till skolan, motivation och deras närvaro:

1. Predicerar niondeklassares attityd till skolan deras skolnärvaro?
 - a. Vilken aspekt av attityden predicerar starkast närvaro?
2. Predicerar niondeklassares motivation deras skolnärvaro?
 - a. Vilken typ av motivation predicerar starkast närvaro?

Hypoteser

Utifrån studiens syfte och frågeställningar samt teori och fynd från tidigare forskning utvecklades hypoteser för att undersöka forskningsfrågorna. Hypotesen för den första frågeställningen (**H1**) lyder som följer: *Attityd kommer att predicera närvaro*. Tidigare forskning har kommit fram till att attityd och närvaro har ett samband, vilket den första hypotesen bland annat motiveras med vad gäller den aktuella studiens målgrupp. TPB står också till grund för utformandet av den första hypotesen.

Hypotesen till den första underfrågan (**H1a**) lyder som följer: *Mål kommer att predicera närvaro starkare än Attityd till lärare och Motvillighet*. Denna utvecklades bland annat utifrån tidigare forskning om hur elever utövar självreglering beroende på hur de värderar mål i skolan. Hypotesen motiveras även av fynd om lärarens och undervisningens påverkan på attityden, men också av att tidigare forskning inte funnit någon effekt av interaktionen mellan lärare och elev på frånvaro.

Hypotesen för den andra frågeställningen (**H2**) lyder som följer: *Motivation kommer att predicera närvaro*. Den utgår från tidigare forskning om samband mellan motivation och akademisk prestation samt utifrån SDT, som förklarar huruvida olika motivationstyper enskilt och tillsammans kan predicera beteenden.

Hypotesen för den andra underfrågan (**H2a**) lyder som följer: *Intern motivation kommer att starkare predicera närvaro än extern motivation och amotivation*. Tidigare forskning om olika motivationstyper och dess påverkan på människor i olika sammanhang, som exempelvis på akademisk prestation, har gett grund för denna hypotes. Hypotesen utvecklades även utifrån SDT, som tillskriver intern motivation en psykiskt hälsosammare påverkan på mänskligt beteende. Trots att det också påvisats att extern motivation kan ha en påverkan, utformas hypotes 2a med en tro på att intern motivation har en starkare påverkan än de övriga två motivationstyperna.

Metod

Design och urval

Denna studie baserades på en kvantitativ metod eftersom det strävades efter ett generaliserbart resultat. Den kvantitativa metoden utgjordes av en enkätundersökning där elever besvarade frågor om deras attityd till att gå i skolan, frågor som mätte deras motivation och frågor om deras närvaro. Närvaron besvarades utifrån en uppskattning som de fick göra procentuellt och genom uppskattning per vecka och månad. Enkäten skapades med hjälp av Qualtrics, som är ett hjälpmedel för att skapa enkäter som besvaras online.

Studiens urvalsmetod bestod av ett ändamålsenligt urval, som innebär att urvalet är handplockat baserat på relevans till studiens syfte och erfarenhet som urvalet besitter gällande ämnet i fråga (Denscombe, 2010). Urvalet bestod av elever i årskurs nio i Sveriges grundskolor som är femton år eller äldre. Detta urval motiverades av att det råder skolplikt i grundskolan, till skillnad från gymnasiet och universitet, vilket gör grundskolan till ett relevant urval. Vidare motiveras urvalet av de etiska principerna om samtycke från barn, där en femtonåring kan samtycka till sitt deltagande i studien.

Undersökningsdeltagare

För att räkna ut minimum antal deltagare för studien användes en formel för stickprovsstorlek av Tabachnick och Fidell (2007), $N \geq 50 + 8m$, där m är antal oberoende variabler. Då studien har 10 oberoende variabler, blir minimumantalet deltagare $N = 130$.

I studien deltog totalt 315 respondenter, varav 156 (49.5%) identifierade sig som kvinnor, 148 (47%) som män och 11 (3.5 %) ville inte ange kön. Totalt 201 deltagare var 15 år gamla (63.8%), och totalt 114 var 16 år gamla (36.2%). Genomsnittsåldern var 15.4 ($M = 15.4$, $SD = 0.481$). Alla undersökningsdeltagare angav att de gick i årskurs nio, totalt $N = 315$. Studien exkluderade 8 respondenter då dessa angav att de gick i årskurs fem.

Instrument

Studiens enkätundersökning utformades med frågor som avsåg att mäta attityder till skolan, motivation och närvaro. Detta gjordes bland annat med demografiska frågor, skalor som mäter attityd respektive motivation, och egenkonstruerade frågor som mätte närvaro.

Enkätundersökningen bestod av totalt fyra delar. Inledningsvis bestod enkäten av ett avsnitt med information om studiens forskare, syfte och villkor för deltagande. Information gällande etiska aspekter presenterades även i inledningsavsnittet och det var inte möjligt för deltagarna att gå vidare i formuläret förrän de gav samtycke till undersökningen.

Vidare bestod första delen av enkäten av demografiska frågor, såsom kön, ålder och årskurs. Detta för att kontrollera deltagarnas ålder samt vilken årskurs för att de ska uppfylla kraven för deltagande. Den andra delen i enkätundersökningen bestod av olika skalor vars avsikt var att mäta attityder till skolan. Först ställdes påståenden utifrån School Attitude Assessment Survey-Revised (SAAS-R), skapad av McCoach och Siegle (2003) för att mäta attityder till skolan. Sedan ställdes påståenden om elevens motvillighet till skolan, tagen från Seker (2011). Slutligen fick deltagarna besvara påståenden om deras motivation från Vallerand med kollegor (1992). För att anpassa skalorna efter studien översattes påståendena från engelska till svenska för att göra dem lättförståeliga för respondenterna. Enkäten avslutades med en del som avsåg att mäta närvaro med fyra egenkonstruerade frågor. En fullständig version av formuläret finns under bilaga 1.

School Attitude Assessment Survey-Revised (SAAS-R). SAAS-R utvecklades av McCoach & Siegle (2003) för att mäta ungdomars attityd till skolan, attityd till lärare, målutvärdering, motivation och allmän akademisk självuppfattning. Syftet med instrumentet var att undersöka gymnasieelever som var duktiga i skolan, men som underpresterade av olika anledningar (McCoach & Siegle, 2003). Skalan består av totalt 35 påståenden, som mäts genom en likertskala mellan 1 (*Håller inte alls med*) och 7 (*Håller starkt med*).

För den aktuella studien valdes enbart två subskalor från SAAS-R: *Attityd till lärare* och *Mål*, då de var mest relevanta för studiens syfte. Exempel på påståenden från subskalan *Attityd till lärare* är ”Mina lektioner är intressanta”, ”Jag gillar mina lärare” och ”Jag gillar mina lektioner.” Exempel på påståenden från subskalan *Mål* är ”Att jag gör bra ifrån mig i skolan är viktigt för mina framtida karriärmål” och ”Det är viktigt att få bra betyg i skolan”. Alpha-värden för den aktuella studien var $\alpha = 0.912$ för Attityd till lärare respektive $\alpha = 0.886$ för Mål.

School Attitude Questionnaire (SAQ). SAQ är ett mätinstrument som används för att uppskatta studenters attityd till skolan genom att beskriva faktorer som påverkar dessa attityder (Seker, 2011). Instrumentet består av sex faktorer (Belongingness to School, School Image, Loneliness at School, Teaching, Testing and Feedback-Giving Activities och Reluctance). För den aktuella studies syfte var enbart subskalan *Motvillighet* mest relevant, och därmed den enda subskalan från SAQ som användes i enkätundersökningen. I denna studie visade sig subskalan *Motvillighet* ha relativt hög intern konsistens och validitet, då alpha-värdet för denna var $\alpha = 0.733$.

Subskalan *Motvillighet* består av sex påståenden och dessa mäts genom en likertskala från 1 (*Håller inte alls med*) till 5 (*Håller starkt med*). Exempel på påstående från

subskalan är ”Att kommunicera med min familj gör mig mindre positiv gentemot skolan” och ”Jag känner att jag inte hänger med i de flesta ämnena.”

Academic Motivation Scale (AMS). AMS är ett mätinstrument vars syfte är att mäta motivation i studier (Utvær & Haugan, 2016; Vallerand et al., 1992). Skalan består av 28 påståenden som är dividerade i sju subskalor, varav tre mäter intern motivation (*IMK*, *IMA* och *IMS*), tre mäter extern motivation (*EME*, *EMIN* och *EMID*) och en mäter amotivation (*AM*) (Utvær & Haugan, 2016; Vallerand et al., 1992). Skalan ställer påståenden som ska vara svar till frågan ”Varför går du till skolan?” och varje subskala består av totalt fyra påståenden som mäts genom en likertskala mellan 1 (*Håller inte alls med*) och 7 (*Håller starkt med*). Vidare visade sig AMS ha hög intern konsistens och validitet för den aktuella studien, då $\alpha = .95$. Alpha-värdena för de enskilda subskalorna varierade från .85 till .925.

Exempel på påståenden i IMK är: ”Eftersom jag upplever nöje och tillfredsställelse av att lära mig nya saker”. I IMA ställs påståenden såsom: ”För det nöje jag upplever när jag överträffar mig själv i mina studier” och i IMS: ”För att jag verkligen gillar att gå i skolan”. Ett exempel på påståenden i EME är: ”För att få ett mer prestigefyllt jobb senare” och i EMIN är: ”För att visa mig själv att jag kan lyckas med mina studier.” Ett exempel på påståenden i EMID är: ”Eftersom jag tror att en skolutbildning kommer hjälpa mig att bättre förbereda mig för den karriär jag har valt”. I AM finns påståenden som ”Ärligt talat vet jag inte, jag känner att jag slösar min tid i skolan” och ”Jag förstår inte varför jag går i skolan och jag bryr mig inte heller”.

Närvaro. De självkonstruerade frågorna ämnade att mäta närvaro hos eleverna. Respondenterna fick svara på frågor såsom ”På ett ungefär, vad tror du att du har för närvaroprocent?”, där tio olika alternativ presenterades från 0–10% till 90-100%. För en fullständig version av enkätundersökningen, se bilaga 1.

Procedur

För att få enkäten besvarad, nådde vi ut till niondeklassare genom att kontakta skolors personal. Totalt mejlades 230 skolor i Sverige. Dessa delade därefter vidare länken till den digitala enkäten tillsammans med en PDF som innehöll information till eleverna, se Bilaga 3. På grund av den rådande pandemin var det inte möjligt att fysiskt närvara på skolorna för att leda undersökningarna, utan fick ledas av skolornas egen personal.

För att öka chansen att få enkäten besvarad användes även sociala medier som ett verktyg att nå ut till respondenter. För detta användes specifikt Facebook, där inlägg lades

ut med enkätlänken för lätt tillgång. I inlägget som publicerades på Facebook gavs information om enkäten, som skolorna fick ut genom en PDF.

Enkätundersökningen, som både besvarades och hanterades online, öppnades och gjordes tillgänglig för respondenterna den 18 april 2021. Därefter stängdes denna enkätundersökning online efter de sista respondenterna den 3 maj 2021. Under denna period avsatte olika skolor och klasser tid att besvara enkäten utifrån deras möjligheter i schemat.

För att analysera den erhållna datan, exporterades datafilen från Qualtrics och importerades sedan i programmet Jamovi för en digital analys av datan.

Dataanalys

Eftersom studien syftade till att undersöka om prediktion, ämnades därmed en regressionsanalys att göras. På grund av att den beroende variabeln inte var normalt distribuerad, utfördes en logistisk regressionsanalys (Navarro & Foxcraft, 2019). Eftersom den beroende variabeln var binär blev det därför aktuellt för denna studie att specifikt utföra en binär logistisk regressionsanalys.

Den binära variabeln (Närvaro) delas in i 0 för Låg närvaro, och 1 för Hög närvaro. Låg närvaro indikerar att respondenterna har en närvaroprocent på 0-90%, det vill säga en frånvaro på minst 10%, och Hög närvaro indikerar på att respondenterna har en närvaroprocent på 90-100%, med en frånvaro på mindre än 10%. Denna indelning motiverades med att undersöka närvaro genom att ha en grupp med den högsta möjliga kategorin av närvaro, vilket majoriteten av deltagarna hade (se under Resultat), i motsats till resterande närvaroprocent.

Först utfördes en korrelationsmatris (Tabell 1) för att se om, och hur, de oberoende variabler korrelerar med den beroende variabeln. Sedan genomfördes flera binära logistiska regressionsanalyser för att testa prediktionen från de oberoende variablerna till den binära beroende variabeln. Detta för att få en bättre förståelse för hur variablerna påverkar den beroende variabel (Pituch & Stevens, 2016). I analyserna kontrollerades det även för två potentiella faktorer, Ålder och Kön, som undersökningen väldigt lite eller inte alls kunde kontrollera som kan ha påverkat resultatet. Dessa presenteras i Tabell 2 och Tabell 3.

För att genomföra en binär logistisk regression skall vissa antaganden uppfyllas. Det första antagandet för binär logistisk regression menar att en binär beroende variabel, som kan anta värdena 1 eller 0, är nödvändigt för att utföra analysen (Borg & Westerlund, 2012). Detta kan antas i den aktuella studien, då den beroende variabeln Närvaro är binär med värden på 0 och 1.

Ytterligare ett antagande för den valda analysmetoden är multikollinearitet, som betyder att tre eller fler oberoende variabler är starkt korrelerade med varandra. För att kontrollera för eventuell multikollinearitet utfördes ett VIF-test på variablerna, och ingen oberoende variabel översteg värdet 10.0 (Borg & Westerlund, 2012), då det högsta värdet låg på 1.98, se Bilaga 2. Det utfördes även ett toleranstest för att kontrollera för detta, där alla toleransvärden var högre än .10 (Menard, 1995). Toleranstestet visade att det lägsta värdet var .506 för denna studie, se Bilaga 2.

Etik

I denna studie uppfylldes samtliga etiska krav för vetenskapliga undersökningar (Shaughnessy et al., 2015), och därmed undertecknades etikdeklaration av författare och handledare. Att delta i enkätundersökningen var frivilligt och en kunde avbryta när en ville, vilket informerades på enkätens förstasida. Deltagandet var anonymt och svaren behandlades konfidentiellt, vilket även informerades på förstasidan. Uppgifter såsom kön och ålder angavs, men inte uppgifter såsom namn och kontaktuppgifter, vilket innebär att uppgifterna inte kunde härledas till specifika individer på något sätt.

Information om studiens syfte och ändamål samt enkätundersökningens innehåll gavs först per mejl till skolorna som kontaktades för deltagande, därefter genom en PDF med information till eleverna och till sist genom förstasidan av enkäten. Samtycke till deltagande gavs genom att kryssa i rutan ”Ja” och fortsätta med enkäten, efter att man läst villkoren för deltagande och informationen för enkätundersökningen. Om respondenterna tackade ”Nej” till att delta, kunde de inte påbörja enkätundersökningen utan skickades i stället till enkätens slut.

I enkätundersökningen ställdes inga känsliga frågor om respondenterna eller uppgifter som skulle kunna innebära psykisk skada för respondenterna. Undersökningen innebar ingen fysisk skada för respondenterna heller.

Resultat

För den aktuella studien utfördes först en korrelationsmatris, och sedan utfördes binära logistiska regressionsanalyser för att undersöka studiens hypoteser. Tabell 1 visar resultatet från korrelationsmatrisen, det vill säga korrelationen mellan de oberoende variablerna och den beroende variabeln Närvaro. Tabell 2 presenterar resultaten från individuella regressionsanalyser på varje enskild variabel i attitydvariablerna, och även resultatet från den multipla regressionsanalysen som utfördes med alla attitydvariabler. Slutligen presenterar

Tabell 3 resultaten från individuella analyserna på varje motivationsvariabel, samt resultatet från den multipla regressionsanalysen med samtliga motivationsvariabler.

Deskriptiv data visar att Närvaro hade ett medelvärde på $M = 8.06$ och en standardavvikelse på $SD = 3.10$. Totalt 169 deltagare (53.7%) hade en närvaro på 90-100%, medan 146 deltagare (46.3%) hade en närvaro mellan 0-90%. Vidare rapporterade 36 deltagare (11.4%) en närvaro mellan 0-10% och 48 deltagare (15.2%) rapporterade en närvaro mellan 80-90%. 27 deltagare (8.6%) rapporterade en närvaro mellan 70-80%.

Korrelationsmatris

En korrelationsmatris utfördes för att bedöma den enskilda korrelationen för respektive oberoende variabel och den beroende variabeln, utan inverkan av de andra oberoende variablerna. I Tabell 1 framgår det ett starkare samband mellan attitydvariablerna och Närvaro, än mellan motivationsvariablerna och Närvaro. Vidare visar Attityd till lärare, Mål, IMA, IMS och EMID en signifikant positiv korrelation. Motvillighet och AM visar på en signifikant negativ korrelation med Närvaro.

Tabell 1
Korrelationsmatris

Variabler	Korrelation ^a med närvaro	<i>M (SD)</i>
Attityd till lärare	.229***	4.9 (1.10)
Mål	.124*	6.03 (.89)
Motvillighet	-.181**	2.02 (.70)
Intrinsic motivation to know (IMK)	.10	4.52 (1.48)
Intrinsic motivation toward accomplishment (IMA)	.132*	4.69 (1.40)
Intrinsic motivation to experience stimulation (IMS)	.145*	4.07 (1.58)
External regulation (EME)	.096	5.38 (1.38)
Introjected regulation (EMIN)	.030	4.55 (1.53)
Identified regulation (EMID)	.132*	5.12 (1.30)
Amotivation (AM)	-.181**	2.52 (0.56)

Note. * $p < 0.5$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$. *M* = medelvärde. *SD* = standardavvikelse.

a. Rapporterad korrelationskoefficient representerar biserial korrelation.

Binär logistisk regressionsanalys

För att testa hypotes 1 (H1) och hypotes 2 (H2) gjordes flera binära logistiska regressionsanalyser, där varje enskild oberoende variabel testades för sig, där de dessutom kontrollerades för med variablerna Kön och Ålder. Sedan testades samtliga attitydvariabler i en modell och samtliga motivationsvariabler i en modell, för att undersöka vilken variabel som predicerar Närvaro starkast, och därmed testa hypotes 1a (H1a) och hypotes 2a (H2a).

Hypotes 1. De första analyserna utfördes med attitydvariablerna, se Tabell 2. Ur tabellen framgår det att attitydvariablerna i de enskilda analyserna är statistiskt signifikanta med närvaro, se Modell I, Modell II samt Modell III. Resultatet visar genom odds ration att Attityd till lärare och Mål har en positiv prediktion medan Motvillighet har en negativ prediktion till närvaro. Därmed stöds hypotes 1 (H1) fullt, vilket indikerar på att prediktion från attityd till Närvaro finnes.

Hypotes 1a. I den multipla regressionsanalysen med attitydvariablerna (Attityd till lärare, Mål och Motvillighet) framgår det att variablerna tillsammans bildar en signifikant modell, $\chi^2(6) = 26.9$, $p < 0.001$, Nagelkerke's $R^2 = 0.109$. Utifrån Modell IV tydliggörs det att variabeln Attityd till lärare är statistiskt signifikant med närvaro, medan Mål och Motvillighet inte är det. Genom odds ration framgår det även att Attityd till lärare har högre värde än variabeln Mål, samt är den enda variabeln som är statistiskt i modellen. Det innebär därmed att Mål inte predicerar Närvaro starkast. Således stöds inte hypotes 1a (H1a), då tabellen snarare visar att höga värden på Attityd till lärare ökar sannolikheten att en har högre närvaro.

Tabell 2

Attitydprediktorer av närvaro

Variabler	Odds ratio (95% KI)			
	Modell I	Modell II	Modell III	Modell IV
Intercept	.104*** (.03, .33)	.115* 0.02, 0.61)	2.30* (1.01, 5.18)	.136 (0.01, 1.52)
Attityd till lärare	1.539*** (1.23, 1.92)	-	-	1.41** (1.08, 1.84)
Mål	-	1.38* (1.06, 1.80)	-	1.08 (.79, 1.48)
Motvillighet	-	-	0.63** (.44, .88)	0.83 (.55, 1.24)
Kön (ref. Kvinna)				
Man	1.95** (1.21, 3.12)	2.17*** (1.36, 3.47)	1.80** (1.12, 2.90)	1.89** (1.15, 3.09)
Vill ej ange	2.08 (.57, 7.60)	1.77 (.50, 6.26)	2.08 (.58, 7.45)	2.34 (.63, 8.76)
Ålder (ref. 15)				
16	0.91 (.56, 1.47)	0.89 (.55, 1.43)	0.90 (.56, 1.44)	0.91 (.56, 1.49)

Note. * $p < 0.5$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$.

Hypotes 2. Utifrån de enskilda analyserna i Tabell 3 framgår det att hypotes 2 stöds delvis då fem av sju motivationsvariabler visar på statistisk signifikans med närvaro. Dessa motivationsvariabler är IMA, IMS, EME, EMID och AM. Motivationsvariabeln EMID har högst värde på odds ratio, 1.3, följt av IMA som ligger på 1.21 och IMS på 1.2. Det indikerar att ju högre nivån är på dessa motivationstyper, desto större sannolikhet att eleverna är i en högre närvarogrupp. AM har ett odds ratio på 0.83, vilket tyder på att det är en negativ relation med närvaro då värdet är under 1. Det tyder på att när AM minskar, ökar närvaron.

Hypotes 2a. Den multipla regressionsanalysen med de sju motivationsvariablerna visar på en statistiskt signifikant modell, $X^2(10) = 28.6$, $p = 0.001$, Nagelkerke's $R^2 = 0.116$. De interna motivationsvariablerna visade inte på ett statistiskt signifikant resultat med närvaro, likaså inte de externa motivationsvariablerna heller, se Modell VIII. Däremot finns det ett statistiskt signifikant resultat mellan AM och närvaro. Detta innebär att hypotes 2a inte antas.

Tabell 3

Motivationsprediktorer av närvaro

Variabler	Odds ratio (95% KI)							
	Modell I	Modell II	Modell III	Modell IV	Modell V	Modell VI	Modell VII	Modell VIII
Intercept	.47 (.2, 1.0)	.33* (.1, .8)	.4* (.2, .8)	.3* (.1, .8)	.6 (.3, 1.3)	.2** (.07, .6)	1.5 (.9, 2.5)	.44 (.19, 1.63)
IMK	1.13 (.1, 1.3)	-	-	-	-	-	-	.84 (.62, 1.16)
IMA	-	1.21* (1.0, 1.4)	-	-	-	-	-	1.23 (.90, 1.70)
IMS	-	-	1.2* (1.0, 1.3)	-	-	-	-	1.13 (.87, 1.47)
EME	-	-	-	1.1* (1.0, 1.4)	-	-	-	1.05 (.82, 1.35)
EMIN	-	-	-	-	1.0 (.9, 1.24)	-	-	.82 (.64, 1.05)
EMID	-	-	-	-	-	1.3** (1.07, 1.5)	-	1.20 (.87, 1.67)
AM	-	-	-	-	-	-	.8** (.7, .9)	.83* (.71, .97)
Kön (ref. Kvinna)								
Man	2.04** (1.3, 3.2)	2.07** (1.3, 3.3)	1.96** (1.2, 3.1)	2.1*** (1.3, 3.4)	2.0** (1.3, 3.3)	2.2*** (1.4, 3.6)	2.05** (1.2, 3.2)	2.08** (1.27, 3.41)
Vill ej ange	1.56 (.4, 5.3)	1.72 (.5, 5.9)	1.50 (.4, 5.1)	1.7 (.5, 6.2)	1.5 (.4, 5.1)	1.8 (.5, 6.5)	1.7 (.5, 5.9)	2.15 (.60, 7.46)
Ålder (ref. 15)								
16	.90 (.5, 1.4)	.89 (.5, 1.4)	.90 (.5, 1.4)	.87 (.5, 1.4)	.85 (.5, 1.37)	.87 (.5, 1.4)	.89 (.5, 1.4)	.94 (.57, 1.53)

Note. * $p < 0.5$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$. IMK = Intrinsic motivation to know. IMA = Intrinsic motivation toward accomplishment. IMS = Intrinsic motivation to experience stimulation. EME = External regulation. EMIN = Introjected regulation. EMID = Identified regulation. AM = Amotivation.

Sammanfattning

Utifrån korrelationsmatrisen framgår det att alla attitydvariabler är statistiskt signifikanta med Närvaro, det vill säga det finns en korrelation mellan de enskilda attitydvariablerna och närvaro. Däremot finns det enbart en korrelation mellan fyra av sju motivationsvariabler, då endast IMA, IMS, EMID och AM är statistiskt signifikanta med Närvaro. Resultaten från korrelationsmatrisen replikerades till stor del i följande regressionsanalyser, där effekterna av kön och ålder kontrollerades för. Den enda skillnaden var att EME var signifikant i regressionsanalyserna, men inte i korrelationsmatrisen.

Det som kan utläsas av tabellerna är att de enskilda analyserna indikerar att attityd kan predicera närvaro, men i den multipla regressionsanalysen framgår det att Attityd till lärare predicerar Närvaro starkast. I de enskilda analyserna i Tabell 2 framgår det att motivation delvis predicerar Närvaro, och gör detta genom fem motivationsvariabler. Däremot visar det i den multipla regressionsanalysen att AM är den enda motivationsvariabeln som är statistiskt signifikant med Närvaro.

Diskussion

Syftet med denna studie var att undersöka elevers attityd till skolan i nionde klass genom TPB och huruvida denna attityd kan predicera deras närvaro. Studiens resultat visar att attityd kan predicera niondeklassares närvaro, där Attityd till lärare predicerar närvaro starkast. Detta bidrar i sin tur till en ökad kunskap om hur elevers attityd kan påverka deras närvaro och därmed påverka deras skolgång.

Studien syftade även till att undersöka huruvida motivation predicerar närvaro utifrån SDT. Resultatet visar att motivation kan predicera niondeklassares närvaro, mer specifikt motivationstyperna IMA, IMS, EME, EMID och AM. Däremot är AM den motivationstyp som starkast predicerar närvaro. Denna studie påvisar att det finns en relation mellan SDT och närvaro, vilket bidrar med kunskap att SDT kan predicera närvaro hos grundskoleelever i Sverige. Studien bidrar även till kunskapen gällande intern och extern motivation och närvaro, och utökar på så sätt även förståelsen till relationen mellan motivation och närvaro.

Resultatdiskussion

Attityd. Studiens första hypotes, H1, var att attityd kommer att predicera närvaro. Resultatet bekräftade denna hypotes, vilket innebär att elevers attityd till skolan påverkar deras beteende att närvara eller inte närvara. Detta ter sig likt det vi funnit i tidigare

forskning (Seker, 2011; Skoglund et al., 2020). Utifrån attityd-faktorn i TPB kan det konstateras att huruvida elever värderar beteendet att närvara som positivt respektive negativt (Ajzen, 1991), kommer det att påverka deras närvaro i skolan. Eftersom hypotesen antas, stöds TPB som en användbar modell för att predicera närvaro, likt vad Hollett med kollegor (2020) funnit tidigare. Däremot har Hollett med kollegor (2020) undersökt huruvida närvaron påverkas utifrån de tre faktorerna i TPB, där attityd kan ha påverkats av de två övriga faktorerna, det vill säga subjektiva normer och upplevd kontroll. Till skillnad från tidigare har denna studie utfört en direkt undersökning av enbart attityden, och studiens resultat ger underlag för att attityden predicerar närvaro utifrån TPB.

Precis som Usán och Bordás (2020) fann att målorientering är viktigt för den akademiska kontexten, mer specifikt prestationen, fann vi vikten av målorientering i närvaron. Det vill säga att, som tidigare forskning funnit att mål i relation till akademisk prestation är av vikt, har vi i denna studie funnit liknande vad gäller mål och skolnärvaro. Vidare fann Lerang med kollegor (2019) ingen effekt av interaktionen mellan elever och lärare på frånvaro, medan vi fann att elevers relation och uppfattning av lärare är betydelsefull för deras närvaro. Detta grundar sig i attitydvariabeln Attityd till lärare, där höga värden på attityd till lärare visade på en högre närvaro.

Eftersom samtliga attitydvariabler enskilt har en statistisk signifikans till närvaro, innebär det att attityden eleverna har till sina lärare och lektioner, hur de värderar målen de har i skolan samt hur villiga de är till att gå i skolan, kommer att påverka eleverna att närvara eller inte närvara.

Hypotes 1a, att Mål kommer predicera närvaro starkare än Attityd till lärare och Motvillighet, stöds inte baserat på vårt resultat. Detta var inte ett förväntat resultat, då McCoach och Siegle (2003) menade att de elever som värderar målen med skolan kommer vara mer benägna att anstränga sig för att faktiskt uppnå dem. Studiens resultat indikerar snarare att Attityd till lärare har en större effekt på närvaron än Mål och Motvillighet, och det var den enda aspekten av attityd med ett signifikant resultat. Elevernas attityd påverkas därmed av läraren, lärarens undervisning och lektionens nytta (Massingham & Herrington, 2006; Seker, 2011; O'Sullivan et al., 2014) vilket framgår i studiens resultat.

Den aktuella studien utvidgar litteraturen genom att den påvisar att elevens attityd till skolan kan predicera huruvida den närvarar eller inte. En vilja att gå i skolan kan inte tas för givet bland niondeklassare då det råder skolplikt, vilket innebär att attityden till skolan är av stor vikt för närvaron. Vad den aktuella studien bidrar med är vilka aspekter av attityden som är viktiga att ta hänsyn till vid eventuella insatser för elevers närvaro. Utifrån

vår studie kan vi därmed konstatera att en sämre attityd till skolan, innebär en större sannolikhet för en lägre närvaro. En låg närvaro medför dessutom en risk för en sämre skolgång, vilket innebär att denna studie ger underlag för att ett arbete med elevers attityd till lärare är av stor vikt för att främja elevernas skolnärvaro. Detta då Skolverket (2021) visat på att elevers närvarande i skolan är en viktig faktor i deras inläring som förutsätter bättre prestation. Eftersom elever spenderar skoldagarna med sina lärare är relationen mellan attityd till lärare och närvaro ett viktigt fynd för arbetet med elevers skolgång. Då mål även predicerar närvaro är det viktigt att arbeta med värderingarna av dessa för att eleverna ska utveckla självreglerande strategier gentemot beteendet att närvara. Som tidigare nämnts, finns det arbete kvar vad gäller närvaro bortom de administrativa närvarorapporteringarna, och ett arbete med attityden är en väg att gå.

Motivation. Studiens andra hypotes, H2, var att motivation kommer att predicera närvaro. Studiens resultat stödjer denna hypotes delvis, då den fann att fem av sju motivationstyper var statistiskt signifikanta med närvaro. Detta stödjer delvis vad tidigare forskning har funnit om att intern och extern motivation ligger till grund för elevers akademiska prestation (Lemos & Veríssimo, 2014), eftersom den aktuella studien funnit liknande prediktion av motivation på närvaro.

Resultat visar att två av tre interna motivationstyper är signifikanta med närvaro. Studien visar att IMA är signifikant, det vill säga att elever närvarar i skolan för upplevelsen av att gå i skolan. Det kan till exempel innebära att de tycker att det är roligt att vara i skolan. IMS är också signifikant med närvaro, vilket kan betyda att elever närvarar för den tillfredsställelse de får av att uppnå något, till exempel att göra mer än vad som behövs och förväntas av dem för att få ett högre betyg. Eftersom vi har hittat att två av tre motivationstyper inom den interna motivationen är signifikanta med närvaro, kan vi tolka det som att elever med högre närvaro i skolan närvarar av deras egen intresse för skolan. Det kan leda till en mer framgångsrik skolgång, som gör att de undviker risken för psykisk ohälsa (Skolverket, 2021).

Vi fann även att två av tre externa motivationstyper är signifikanta med närvaro, och dessa är EME och EMID. SDT menar att extern motivation är relaterat till sämre psykologisk hälsa (Deci & Ryan, 2012), men extern motivation kan innebära något positivt för eleven då närvaro, som tidigare nämnts av Skolverket (2021), är en viktig förutsättning för elevens framtida hälsa och karriär. Detta kan konstateras utifrån den aktuella studien, som visar på att extern motivation delvis påverkar närvaron. Dock beror det på vilken slags extern motivationstyp eleverna drivs av, då de som drivs av EMID kan ha en positiv association till

beteendet då de värderar det för sin egen skull, medan elever som drivs av EME kontrolleras av andra externa agenter. Om eleverna kontrolleras av externa agenter kan det vara svårare att motivera sig själv att närvara, än om man själv ser värdet i att närvara och faktiskt mår bra av att vara i skolan.

Vidare har Massingham och Herrington (2006) funnit att motivation är en påverkande faktor vad gäller deltagande väl på lektion, medan den aktuella studien funnit en liknande påverkan vad gäller själva närvarandet på lektionen. Att delta på lektionen förutsätter inläring och prestation, medan närvaro förutsätter själva deltagandet. Detta innebär att denna studie har funnit att för att överhuvudtaget kunna delta på en lektion behövs motivationen att närvara också, det vill säga en förutsättning för deltagande är närvaro.

Studien fann även att AM är signifikant med närvaro, det vill säga att ju lägre grad av AM, desto högre närvaro har eleven. Att vara amotiverad innebär att en varken är internt eller externt motiverad, och att motivationen styrs av yttre krafter utom deras kontroll (Vallerand et al., 1992). Det kan exempelvis innebära att eleven slutar delta i skolaktiviteter, då de inte har någon motivation till att närvara eller delta. Därav behövs aktiva åtgärder, bortom de administrativa närvarorapporteringarna, för att öka elevens motivation att närvara. Detta för att främja en framgångsrik skolgång för eleverna.

Hypotes 2a, att intern motivation kommer att starkare predicera närvaro än extern motivation och amotivation, stöds inte enligt studiens resultat. Tidigare forskning har påvisat att intern motivation är bättre för den akademiska prestationen (Corpus & Wormington, 2014) vilket skiljer sig i den aktuella studiens resultat genom att den visar att AM starkast predicerar närvaro. Det kan bero på att SDT är ett komplext koncept då motivationen kan påverkas av exempelvis den sociala kontexten (Deci & Ryan, 2012). De kan till exempel vara mer internt motiverade i vissa ämnen eftersom de tycker ämnet är intressant, men inte alls motiverade i andra ämnen för att de tycker det är tråkigt. Eftersom vi undersökte närvaro som en helhet, och inte i enskilda ämnen, kan detta vara påverkande på resultatet.

Vad gäller motivation utvidgar den aktuella studien litteraturen genom att den påvisar att motivation till viss del kan predicera niondeklassares närvaro, då enbart vissa motivationstyper är signifikanta. Utifrån denna studie kan det konstateras att motivation inte enbart är relevant för akademisk prestation, utan även för närvaron. Detta är väsentligt då motivationen inte kan tas för givet på grund av den skolplikt som råder i grundskolan. På så sätt kan vi arbeta med främjandet av närvaro, genom att arbeta med motivationen hos eleverna. Studien ger underlag för utformandet av arbetet med motivationen genom att den ökar förståelsen för vilka motivationstyper som är väsentliga för närvaron, och därmed enbart

fokusera på dessa. Resultatet visar att amotivation predicerar närvaro starkast. Detta är betydelsefullt då en lägre grad av amotivation kan förutsätta en högre närvaro, vilket är viktigt för främjandet av elevernas skolgång. Eftersom det fortfarande finns arbete kvar vad gäller närvaro bortom de administrativa närvarorapporteringarna, kan ett arbete med motivation vara en ytterligare väg att gå utöver arbetet med attityden.

Metoddiskussion

Den teoretiska delen av studien bestod av TPB och STD, där vi i den förstnämnda valde att enbart fokusera på en av de tre faktorer som teorin består av. Den faktorn som är aktuell för denna studie är Attityd, och därmed fokuserar studien inte på faktorerna Subjektiva normer och Upplevd kontroll. Det är därmed viktigt att vara medveten om att detta kan påverka resultatet. Om studien hade fokuserat på de två övriga faktorerna, finns möjligheten att en mätning av de andra faktorerna skulle kunna innebära ett annorlunda resultat på attityd. Eftersom studien enbart fokuserade på att undersöka huruvida just attityden påverkar närvaron, var det av vikt att enbart fokusera på attitydfaktorn i teorin.

Enkätundersökningen bygger på självskattning, det vill säga att eleverna själva skattar på en skala hur mycket olika påståenden stämmer in på dem. Detta innebär då en risk för social önskvärdhet, där eleverna både medvetet och omedvetet kan få sig själva att framstå som normen eller som de önskar sig vara (Navarro & Foxcraft, 2019). I denna studie var det exempelvis inte möjligt att uppnå en objektiv närvarorapportering, utan eleverna fick själva skatta deras närvaro. Detta kan därmed innebära att rapporteringen inte är objektiv, och kan också präglas av social önskvärdhet. Trots anonymitet kan eleverna ha velat framstå som att de har högre närvaro, samtidigt som en förnekelse kan ske medvetet eller omedvetet.

Validitet

För att studien skulle inneha hög validitet och reliabilitet användes skalor från tidigare studier som har uppvisat hög intern konsistens och reliabilitet. Studiens undersökning uppvisade acceptabla alpha-värden, som presenterades under *Instrument i Metod*.

Vad gäller extern validitet och huruvida resultaten kan generaliseras till en större population skall också diskuteras. Den externa validiteten kan hotas av två faktorer. Den ena faktor handlar om ifall urvalet är för smalt och den andra faktorn ifall urvalet har valts systematiskt för att det är relevant till vad studien ämnar undersöka (Navarro & Foxcraft, 2019). Då studiens population var niondeklassare i Sverige, och undersökningen hade ett

urval på 315 deltagare från elever i årskurs nio allt ifrån Skåne till Stockholm, kan det konstateras att vi inte har ett för smalt urval för att kunna generalisera vårt resultat över Sveriges niondeklassare. Eftersom populationen är niondeklassare, är urvalet inte systematiskt valt då detta är ett urval som är relevant för studiens syfte. Det innebär att den andra faktorn inte heller är ett hot mot den externa validiteten. Vi hade dessutom en jämn fördelning mellan könen (156 män, 148 kvinnor) vilket tyder på att resultatet skulle kunna generaliseras till både män och kvinnor i årskurs nio.

Begränsningar

Ursprungligen var det aktuellt att fysiskt närvara på skolorna vid enkätundersökningarna. Detta då vi ville möjliggöra för eleverna att få ett ansikte på forskarna bakom studien, och därmed öka förtroendet, tryggheten och kvalitén vid besvarandet av enkätundersökningen. På grund av den rådande pandemin var detta inte möjligt, då skolorna inte tillät besök från utomstående. Därmed erbjöds även digital närvaro, som ett komplement till den fysiska närvaron, men på grund av den rådande situationen ansåg skolorna detta vara tidskrävande och tid de inte hade att ge utöver själva enkätundersökningen. Som följd av detta gavs informationen om enkätundersökningen till eleverna, som ursprungligen hade givits av forskarna, av skolans personal. Detta möjliggjordes genom informationen som gavs till skolorna genom en PDF-fil i samband med länken till enkätundersökningen.

En fysisk närvaro hade även möjliggjort för respondenterna att ställa eventuella frågor till forskarna både före och under besvarandet av enkätundersökningen. Detta är också en bidragande faktor till både trygghet och förtroende, genom att frågetecken och eventuella osäkerheter kan elimineras. Detta kompletterades med att dela våra uppgifter till eleverna, för att möjliggöra att ställa frågor efter enkätundersökningen.

En ytterligare följd av den rådande pandemin och att fysisk närvaro inte var möjligt, var att det fick ske en online rekrytering av urvalet. Detta kan innebära en förlorad kontroll, då högpresterande elever kan vara överrepresenterade i resultatet.

En annan begränsning i denna studie var i enkätundersökningens närvarodel. Undersökningen begränsades av att inte ha tillgång till den korrekta närvarorapporteringen bland eleverna, utan fick förlita sig på elevernas egen uppskattning av deras närvaro. På grund av etiska skäl om anonymitet, men också om att inte orsaka negativa följder med undersökningen, var en objektiv närvarorapportering från skolans egna system inte möjligt trots att det är offentliga handlingar. Detta eftersom det skulle innebära identifiering av varje elev och deras svar för att sätta ihop rätt respondents svar med rätt närvaro. Detta är därmed

inte en objektiv rapportering som givits i studien, utan snarare en subjektiv sådan utifrån varje elev, vilket också kan ha påverkat resultatet.

Vidare forskning

Eftersom TPB också består av två andra faktorer utöver attityd, det vill säga subjektiva normer och upplevd kontroll, och hur dessa kan komma att påverka varandras styrka, hade det också varit intressant att genomföra en undersökning om närvaro med alla faktorerna. Vidare har denna studie valt att enbart fokusera på attitydfaktorn i TPB. Detta för att den faktorn var aktuell för denna studie då vi ämnade att enbart undersöka hur attityd påverkar beteendet att närvara. Det hade därmed varit intressant att se hur teorin i sin helhet kan predicera närvaro när man tar hänsyn till exempel umgängeskrets och klasskamrater också. O'Sullivan och kollegor (2014) har till exempel visat att elever frånvarar då det inte finns en konsekvens för deras frånvaro, vilket kan handla om upplevd kontroll, det vill säga att eleverna känner att de kan frånvara och gör det för att de har kontroll över det. Samtidigt kan det även vara intressant att undersöka hur ens umgängeskrets eller klasskamrater påverkar intentionen att närvara utifrån subjektiva normer, då bland annat Nelson och DeBacker (2008) visat att närvaron kan påverkas av ens vänskapskrets.

Eftersom tidigare forskning även funnit att föräldrars involvering har en positiv inverkan på barns attityd till skolan och närvaro (Sheppard, 2009; McConnell & Kubina, 2014; Flouri et al., 2002) kan detta vara en intressant aspekt att vidareutveckla utifrån TPB. Det kan till exempel vara hur familjen kan utöva en omedveten press på sina barn att de måste gå i skolan eller för att det är normen att man, i Sverige, ska utbilda sig. Detta hade vi inte tid eller resurser för att undersöka i den nuvarande studien och hade därför varit ett intressant tillägg till vidare forskning.

Ytterligare ett förslag till vidare forskning är att undersöka motivationen i enskilda ämnen, då den aktuella studien valde att enbart undersöka motivation och skolnärvaro i helhet. Således kan vidare forskning undersöka och jämföra hur motiverade niondeklassare är i olika ämnen, till exempel skillnaden i motivationen mellan samhällskunskapsämnen och naturkunskapsämnen.

Slutsatser

Den aktuella studien indikerar att elevens attityd till skolan predicerar i vilken utsträckning den närvarar på lektionerna, samt att elevens attityd till lärare har starkast prediktion på

närvaro. Motivationen predicerar också delvis elevernas närvaro, och huruvida eleven är amotiverad predicerar starkast deras närvaro. Utifrån denna studie framgår ett underlag som visar på att ett arbete med attityd till skolan och motivation kan komma att vara av vikt för elevers närvaro i grundskolan.

Referenslista

- Ajzen, I. (1991). The Theory of Planned Behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179-211.
- Borg, E. & Westerlund, J. (2012). Multipel regressionsanalys. *Statistik för beteendevetare faktabok* (3rd ed. pp. 416). Malmö: Liber.
- Corpus, J. H., & Wormington, S. V. (2014). Profiles of intrinsic and extrinsic motivations in elementary school: A longitudinal analysis. *Journal of Experimental Education*, 82(4), 480-501. DOI: <https://doi.org/10.1080/00220973.2013.876225>
- D. B. McCoach & D. Siegle. (2003). The School Attitude Assessment Survey-Revised: A New Instrument to Identify Academically Able Students Who Underachieve. *Educational and Psychological Measurement* 63(3):414-429. DOI: 10.1177/0013164403063003005
- Deci, E.L., & Ryan, R.M. (2012). Motivation, personality, and development within embedded social contexts: An overview of self-determination theory. In R. Ryan (Ed.), *The Oxford handbook of human motivation* (pp. 85–107). New York, NY: Oxford University Press.
- Denscombe, M. (2010). *The Good Research Guide. For small-scale social research projects*. (4 uppl.). McGraw-Hill, Open University Press.
- Flouri, E., Buchanan, A., & Bream, V. (2002). Adolescents' perceptions of their fathers' involvement: Significance to school attitude. *Psychology in the Schools*, 39(5), 575–583. DOI: <https://doi.org/10.1002/pits.10055>
- Hollett, R. C., Gignac, G. E., Milligan, S. & Chang, P. (2020). Explaining Lecture Attendance Behavior Via Structural Equation Modeling: Self-Determination Theory and the Theory of Planned Behavior. *Learning and Individual Differences*, 81, article 101907. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2020.101907>
- Holt, N., Bremner, A., Sutherland, E., Vliek, M., Passer, M. & Smith, R. (2015). *Psychology. The Science of Mind and behavior*. (Third Edition). McGraw-Hill Education.
- Lemos, M. S. & Veríssimo, L. (2014). The relationships between intrinsic motivation, extrinsic motivation, and achievement, along elementary school. *Social and Behavioral Sciences* 112, 930-938.
- Lerang, M. S., Ertesvåg, S. K. & Havik, T. (2019). Perceived Classroom Interaction, Goal Orientation and Their Association with Social and Academic Learning Outcomes. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 63(6), 913-934. DOI: <https://doi.org/10.1080/00313831.2018.1466358>

- Massingham, P. & Herrington, T. (2006). Does Attendance Matter? An Examination of Student Attitudes, Participation, Performance and Attendance. *Journal of University Teaching & Learning Practice*, 3(2), 82-103.
<https://ro.uow.edu.au/jutlp/vol3/iss2/3>.
- McConnell, B. M. & Kubina, R. M. (2014). Connecting With Families to Improve Student's School Attendance: A Review of the Literature. *Preventing School Failure*, 58(4), 249-256. DOI: 10.1080/1045988X.2013.821649
- Menard, S. (1995). *Applied Logistic Regression Analysis: Sage University Series on Quantitative Applications in the Social Sciences*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Navarro D. J., & Foxcroft D. R. (2019). Learning statistics with Jamovi: a tutorial for psychology students and other beginners.
<https://www.learnstatswithjamovi.com/>
- Nelson, R. M., & DeBacker, T. K. (2008). Achievement motivation in adolescents: The role of peer climate and best friends. *The Journal of Experimental Education*, 76(2), 170–189. <https://doi.org/10.3200/JEXE.76.2.170-190>
- O'Sullivan, S., McMahan, L., Moore, G., Nititham, D. S., Slevin, A., Kelly, C. & Wixted, L. (2014). "I Did Not Miss Any, Only When I Had a Valid Reason": Accounting for Absences from Sociology Classes. *Teaching Sociology* 43(1) 15-26.
- Pituch, K. A. & Stevens, J. P. (2016). *Applied Multivariate Statistics for the Social Sciences*. (6 uppl.). Routledge, Taylor & Francis Group.
- Seker, H. (2011). Developing a Questionnaire on Attitude Towards School. *Learning Environments Research*, 14, 241-261.
DOI: <https://doi.org/10.1007/s10984-011-9096-9>
- Shaugnessy, John J., Zechmeister, Eugene B. & Zechmeister, Jeanne S. (2015). *Research methods in psychology* (10 ed.). Boston: McGraw-Hill Comp.
- Sheppard, A. (2009). School Attendance and Attainment: Poor Attender's Perception of Schoolwork and Parental Involvement in Their Education. *British Journal of Special Education*, 36(2), 104-111.
- Skoglund, E., Fernandez, J., Sherer, J. T., Coyle, E. A., Garey, K. W., Fleming, M. L. & Sofjan, A. K. (2020). Using the Theory of Planned Behavior to Evaluate Factors That Influence PharmD Student's Intention to Attend Lectures. *American Journal of Pharmaceutical Education*, 84(5). 572-581. DOI: <https://doi.org/10.5688/ajpe7550>

Skolinspektionen. (2016). *Omfattande ogiltig frånvaro*.

<https://www.skolinspektionen.se/beslut-rapporter-statistik/publikationer/kvalitetsgranskning/2016/omfattande-franvaro/>

Skolverket. (2021). *Främja närvaro och förebygga frånvaro*.

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/framja-narvaro-och-forebygga-franvaro>

Tabachnick, B. G. & Fidell, L. S. (2007). *Using multivariate statistics* (5th ed.). Allyn & Bacon/Pearson Education.

Usán, P. S. & Bordás, C. S. (2020). Burnout, Goal Orientation and Academic Performance in Adolescent Students. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(18). Article 6507. <https://doi.org/10.3390/ijerph17186507>

Utvær, B. K. S., & Haugan, G. (2016). The Academic Motivation Scale: Dimensionality, Reliability, and Construct Validity Among Vocational Students. *Nordic Journal of Vocational Education and Training*, 6(2), 17-45.

<https://doi.org/10.3384/njvet.2242-458X.166217>

Vallerand, R.J., Pelletier, L.G., Blais, M.R., Brière, N.M., Senècal, C., & Vallières, E.F. (1992). The Academic Motivation Scale: A measure of intrinsic, extrinsic, and amotivation in education. *Educational and Psychological Measurement*, 52(4), 1003–1017.

Öhman, A. (2016). *Skolans tomma stolar . Om frånvaro i grundskolan och hur kommuner och skolor arbetar med frågan*. Idéer för livet.

<https://www.ideerforlivet.se/globalassets/pdf/rapporter/skolans-tomma-stolar---om-giltig-och-ogiltig-skolfravaro.pdf>

Bilagor

Bilaga 1

Enkätundersökning

Denna enkät är en del av arbetet till en kandidatuppsats. Vi som genomför denna heter Belma Dzamastagic och Florina Lajqi. Vi går sista året på Beteendevetenskapliga kandidatprogrammet vid Lunds universitet. Syftet med undersökningen är att få en större förståelse kring attityder gentemot skolan och närvaro.

Villkor för deltagande:

- Du går i årskurs 9.
- Du är 15 år eller över.
- Du är medveten om att deltagandet är frivilligt och att du kan avbryta enkäten när du vill.
- Deltagandet är anonymt och svaren kommer att behandlas konfidentiellt.
- Du tillåter att svaren hanteras av undersökningsledarna och finns med i vår rapport.

Resultatet av vår studie kommer att publiceras i vår kandidatuppsats, men helt anonymt. Om du som deltar har några frågor angående studien i sig eller resultatet av enkätundersökningen kontakta oss eller vår handledare på våra mailadresser.

Tack för att du deltar och hjälper oss att genomföra vår kandidatuppsats!

Belma Dzamastagic
be2577dz-s@student.lu.se

Florina Lajqi
fl8712la-s@student.lu.se

Handledare Yunhwan Kim
yunhwan.kim@psy.lu.se

Jag har läst villkoren för deltagande och samtycker till att delta i studien.

Ja

Nej

Ange kön

Kvinna

Man

Vill ej ange

Ange ålder

Ange årskurs

Subskala Attityd till lärare:

”Frågorna nedan handlar om vad du tycker om skolan. Vänligen ange i vilken utsträckning du håller med följande påståenden, där 1 = Håller inte alls med och 7 = Håller starkt med.”

1. Mina lektioner är intressanta.
2. Jag har en bra relation till mina lärare.
3. Jag gillar mina lärare.
4. Mina lärare gör det intressant att lära mig saker.
5. Mina lärare bryr sig om mig.
6. De flesta lärarna på denna skola är bra lärare.
7. Jag gillar mina lektioner.

Subskala Mål:

”Vänligen ange i vilken utsträckning du håller med följande påståenden, där 1 = Håller inte alls med och 7 = Håller starkt med.”

1. Att jag gör bra ifrån mig i skolan är viktigt för mina framtida karriärmål.
2. Att jag gör bra ifrån mig i skolan är ett av mina mål.
3. Det är viktigt att få bra betyg i skolan.

4. Jag vill göra mitt bästa i skolan.
5. Det är viktigt för mig att göra bra ifrån mig i skolan.
6. Jag vill få bra betyg i skolan.

Subskala Motvillighet:

”Vänligen ange i vilken utsträckning du håller med följande påståenden, där 1 = Håller inte alls med och 5 = Håller starkt med.”

1. Att kommunicera med min familj gör mig mindre positiv gentemot skolan.
2. Min familj tycker det är onödigt att jag går till skolan.
3. Negativa attityder gentemot skolan hos de i min omgivning påverkar min ivrighet negativt.
4. Mina ansträngningar förbises (ignoreras) och detta minskar mitt intresse att studera (plugga).
5. Jag känner att jag inte hänger med i de flesta ämnena.
6. Jag kan inte delta i många ämnen.

Academic Motivation Scale:

IMK1: Eftersom jag upplever nöje och tillfredsställelse av att lära mig nya saker.

IMK2: För det nöje jag upplever när jag upptäcker nya saker jag aldrig sett tidigare.

IMK3: För det nöje jag upplever när jag breddar min kunskap om ämnen som tilltalar mig.

IMK4: För att studera gör det lättare för mig att fortsätta lära mig om många saker som intresserar mig.

IMA1: För det nöje jag upplever när jag överträffar mig själv (presterar bättre än förväntat) i mina studier.

IMA2: För det nöje jag upplever när jag överträffar mig själv i en av mina personliga prestationer.

IMA3: För den tillfredsställelse jag känner när jag håller på att utföra svåra akademiska aktiviteter.

IMA4: Eftersom grundskolan tillåter mig att uppleva en personlig tillfredsställelse i min strävan efter att utmärka mig själv (briljera) i mina studier.

IMS1: För att jag verkligen gillar att gå i skolan.

IMS2: För att skolan är kul för mig.

IMS3: För det nöje jag upplever när jag har diskussioner med intressanta lärare.

IMS4: För den bra känslan som jag upplever när jag läser om olika intressanta ämnen.

EME1: Eftersom jag behöver minst en gymnasieexamen för att hitta ett högt betalande jobb senare.

EME2: För att få ett mer prestigefyllt jobb senare.

EME3: För att jag vill ha "det bra livet" senare.

EME4: För att få en bättre lön senare.

EMID1: Eftersom jag tror att en skolutbildning kommer hjälpa mig att bättre förbereda mig för den karriär jag har valt.

EMID2: För så småningom kommer skolan att göra det möjligt för mig att komma in på arbetsmarknaden inom ett område som jag gillar.

EMID3: Eftersom skolan hjälper mig att göra ett bättre val när det gäller min karriäriinriktning.

EMID4: Eftersom jag tror att en skolutbildning kommer att utveckla min kompetens.

EMIN1: För att bevisa för mig själv att jag kan slutföra grundskolan.

EMIN2: På grund av det faktum att jag känner mig viktig när jag lyckas i skolan.

EMIN3: För att visa mig själv att jag är en intelligent person.

EMIN4: För att visa mig själv att jag kan lyckas med mina studier.

AM1: För att få en bättre lön senare.

AM2: Innan ville jag läsa på gymnasiet, men nu undrar jag om jag faktiskt vill.

AM3: Jag förstår inte varför jag går i skolan och jag bryr mig inte heller.

AM4: Jag vet inte, jag förstår inte varför jag går i skolan.

Närvaro:

"Följande frågor handlar om närvaro. Vänligen svara så ärligt som möjligt."

1. På ett ungefär, vad tror du att du har för närvaroprocent?

Med svarsalternativen:

- 0-10%
- 10-20%
- 20-30%
- 30-40%
- 40-50%
- 50-60%
- 60-70%

- 70-80%
- 80-90%
- 90-100%

2. Hur ofta på en vecka missar du lektioner i skolan?

Med svarsalternativen:

- Aldrig
- Kan hända att det händer 1 dag
- 2 dagar
- 3 eller fler dagar
- Annat

3. Hur ofta på en månad missar du lektioner i skolan?

Med svarsalternativen:

- Aldrig
- Max en gång i månaden
- Max en gång i veckan
- Flera gånger i veckan
- Varje dag
- Annat

4. Välj det eller de påståenden som bäst stämmer överens med dig. Du kan välja mer än ett alternativ. Jag är frånvarande mest på grund av att...

Med svarsalternativen:

- Jag orkar inte
- Mina vänner är inte där
- Jag vill göra annat
- Jag tycker inte om att vara i skolan
- Jag känner att jag har hamnat för långt efter alla andra
- Mina lektioner är tråkiga

- Jag gillar inte vissa ämnen
- Sjukdom
- Annat, ange

Bilaga 2

VIF-värden för antagandet om kollinearitet:

	VIF	Tolerance
ATT	1.51	0.664
Goals	1.33	0.754
Reluctance	1.25	0.800
IMK	1.98	0.506
IMA	1.90	0.526
IMS	1.89	0.530
EMID	1.87	0.534
EMIN	1.60	0.626
EME	1.52	0.657
AM	1.14	0.879
Kön	1.06	0.942
Ålder	1.02	0.977

Bilaga 3

PDF med information

Hej!

Vi vill först börja med att tacka för att ni deltar i vår undersökning, som är en del av vårt examensarbete.

Vi är två studenter vid namn Florina och Belma från Lunds universitet, som skriver vårt examensarbete med syftet att undersöka huruvida elevers attityder i årskurs 9 påverkar deras närvaro.

Detta är då en enkätundersökning som ni kommer att få besvara med olika skalor, från antingen 1 till 5, eller 1 till 7. Ni kommer att få besvara frågor om tankar och åsikter kring skolan och syftet med skolan samt lite om närvaro.

Vi vill även säga att vi vet att enkätundersökningar är inte det roligaste av er skoldag, det brukade inte vi heller tycka. Men vi hoppas på att få er fulla ärlighet genom hela enkätundersökningen så att vi kan få bästa möjliga och ärliga resultat i vårt examensarbete.

Ni kommer att behöva svara på alla frågor för att komma vidare, men viktigast av allt är att ni läser förstasidan av enkäten noggrant innan ni går vidare.

Ännu en gång, stort tack till er alla elever för ert deltagande, och lycka till med enkäten!

Länk till enkäten:

https://lundpsychology.eu.qualtrics.com/jfe/form/SV_cJ7VAJHfQkrarI